

ऋग्वेद मण्डल १० सूक्त ६३ | Rigveda Mandala 10 Sukta 63

ऋषिः - गयः प्लातः |

देवताः	
१-१४, १७	विश्वेदेवाः
१५, १६	पथ्या स्वस्तिः

छन्दः	
१, ६, ८, ११-१६	विराड् जगती
१५	जगती त्रिष्टुप्
१६	आर्ची स्वराट् त्रिष्टुप्
१७	पादनिचृत्त्रिष्टुप्

Rishiḥ - Gayahḥ plaataḥ

Devataaḥ	
1-14, 17	Vishvedevaah
15, 16	Pathyaa svastiḥ

Chhandaḥ	
1, 6, 8, 11-16	Viraad jagatee
15	Jagati triṣṭup
16	Aarchee swaraat triṣṭup
17	Paadanichrit triṣṭup

परावतो ये दिधिषन्त आपयं मनुप्रीतासो जनीमा विवस्वतः ।

ययातेर्ये नहुष्यस्य बर्हिषि देवा आसते ते अधि ब्रुवन्तु नः ॥ १ ॥

परावतः ये दिधिषन्ते आपयम् मनुप्रीतासः जनीम विवस्वतः ।

ययातेः ये नहुष्यस्य बर्हिषि देवाः आसते ते अधि ब्रुवन्तु नः ॥

1. Om Paraavato ye didhiṣhanta aapyam manupreetaaso janeemaa
vivasvataḥ

Yayaater ye nahuṣhyasya barhiṣhi devaa aasate te adhi bruvantu
naḥ

विश्वा हि वो नमस्यानि वन्द्या नामानि देवा उत यज्ञियानि वः ।

ये स्थ जाता अदितेरदभ्यस्परि ये पृथिव्यास्ते मे इह श्रुता हवम् ॥ २ ॥

विश्वा हि वः नमस्यानि वन्द्या नामानि देवाः उत यज्ञियानि वः ।

ये स्थ जाताः अदितेः अदभ्यः परि ये पृथिव्याः ते मे इह श्रुतं हवम् ॥

2. Om Vishvaa hi vo namasyaani vandyaa naamaani devaa uta
yajñiyaani vaḥ

Ye stha jaataa aditeradbhyaspari ye prithivyaaste ma iha shrutaa
havam

येभ्यो माता मधुमत्पिन्वते पयः पीयूषं द्यौरदितिरद्रिबर्हाः ।

उक्थशुष्मान् वृषभरान्त्स्वप्नसस्ताँ आदित्याँ अनुमदा स्वस्तये ॥ ३ ॥

येभ्यः माता मधु मत् पिन्वते पयः पीयूषम् द्यौः अदितिः अद्रि बर्हाः ।

उक्थ शुष्मान् वृष भरान् सु अप्नसः तान् आदित्यान् अनु मद स्वस्तये ॥

3. Yebhyo maataa madhumat pivate payaḥ peeyooṣham dyaur-aditir-
adri-barhaaḥ. Ukthashuṣhmaan vriṣhabharaantswapnasastaam
aadityaam anu madaa svastaye.

Rigveda 10.63.3

नृचक्षसो अनिमिषन्तो अर्हणा बृहद्देवासो अमृतत्वमानशुः ।

ज्योतिरथा अहिमाया अनागसो दिवो वर्ष्माण वसते स्वस्तये ॥ ४ ॥

नृचक्षसः अनिमिषन्तः अर्हणा बृहत् देवासः अमृतस्त्वम् आन शुः ।

ज्योतिः॑स॒रथाः॑ अहि॑स॒मायाः॑ अना॑गसः दि॒वः व॒ष्म॑णम् व॒स॒ते स्व॒स्तये॑ ॥

4. Nrichakṣhso animiṣhanto arhaṇaa brihad devaaso amrita-tvam-aanashuḥ. Jyoti-rathaa ahimaayaa anaagaso divo varṣhmaaṇam vasate svastaye. Rigveda 10.63.4

स॒म्राजो॑ ये सुवृ॑धो य॒ज्ञमा॑य॒युरप॑रिहृ॒ता दधि॑रे दि॒वि क्षय॑म् ।

ताँ आ वि॒वासु॑ नम॑सा सुवृ॒क्तिभि॑र्म॒हो आ॑दि॒त्याँ अदि॑तिं स्व॒स्तये॑ ॥ ५ ॥

स॒म्स॒राजः॑ ये सुवृ॑धः य॒ज्ञम् आ॑स॒ययुः॑ अप॑रिहृ॒ता दधि॑रे दि॒वि क्षय॑म् ।

तान् आ वि॒वासु॑ नम॑सा सुवृ॒क्तिभिः॑ म॒हः आ॑दि॒त्यान् अदि॑तिम् स्व॒स्तये॑ ॥

5. Samraajo ye suvridho yajñam-aayayur-aparihvrtaa dadhire divi kṣhayam. Taam aa vivaasa namasaa suvriktibhirmaho aadityaam aditim svastaye. Rigveda 10.63.5

को वः॑ स्तोमं॑ राध॒ति यं जु॑जौषथ॑ विश्वे॑ दे॒वासो॑ म॒नुषो॑ यति॒ ष्ठनं॑ ।

को वो॑ध्व॒रम् तु॑विजा॒ता अरं॑ क॒र॒द्यो नः॑ पर्ष॒दत्य॑हः स्व॒स्तये॑ ॥ ६ ॥

कः वः॑ स्तोम॑म् राध॒ति यम् जु॑जौषथ॑ विश्वे॑ दे॒वासः॑ म॒नुषः॑ यति॒ स्थनं॑ ।

कः वः॑ अ॒ध्व॒रम् तु॑वि॒जा॒ताः अर॑म् क॒र॒त् यः नः॑ पर्ष॒त् अति॑ अ॒हः स्व॒स्तये॑ ॥

6. Ko vaḥ stomam raadhati yam jujoṣhatha vishve devaaso manuṣho yati ṣhṭhana. Ko vo'dhvaram tuvijaataa aram karadyo naḥ parṣhad-aty-amhaḥ svastaye Rigveda 10.63.6

येभ्यो॑ होत्रा॑ प्रथ॒मामा॑येजे म॒नुः समि॑द्धाग्नि॒र्मन॑सा स॒प्त होतृ॑भिः ।

ते आ॑दि॒त्या अभ॑यं शर्म॑ यच्छ॒त सु॒गा नः॑ क॒र्त सु॒पथा॑ स्व॒स्तये॑ ॥ ७ ॥

येभ्यः॑ होत्रा॑म् प्रथ॒माम् आ॑येजे म॒नुः समि॑द्धाग्निः॑ म॒नसा॑ स॒प्त होतृ॑भिः ।

ते आ॑दि॒त्याः अभ॑यम् शर्म॑ यच्छ॒त सु॒गा नः॑ क॒र्त सु॒पथा॑ स्व॒स्तये॑ ॥

7. Yebhyo hotraam prathamaam-aayeje manuḥ samiddha-agnir-manasaa sapta hotribhiḥ. Te aadityaa abhayam sharma yachchhata sugaa naḥ karta supathaa svastaye. Rigveda 10.63.7

य ई॒शिरे॑ भुव॑नस्य॒ प्रचे॑तसो॒ विश्व॑स्य॒ स्था॒तुर्ज॑गतश्च॒ मन्त॑वः ।

ते नः॑ कृ॒ताद॑कृ॒तादे॑न॒सस्पर्श॑द्या दे॒वासः॑ पिपृ॒ता स्व॒स्तये॑ ॥ ८ ॥

ये ई॒शिरे॑ भुव॑नस्य॒ प्र॒चे॑तसः॒ विश्व॑स्य॒ स्था॒तुः ज॑गतः॒ च मन्त॑वः ।

ते नः॑ कृ॒तात् अ॑कृ॒तात् ए॒नसः॑ परि॒ अ॒द्य दे॒वासः॑ पिपृ॒त स्व॒स्तये॑ ॥

8. Ya eeshire bhuvanasya prachetaso vishvasya sthaatur-jagatashcha mantavaḥ. Te naḥ kritaad-akritaad-enasas-pary-adyaa devaasaḥ pipritaa svastaye. Rigveda 10.63.8

भरे॑ष्विन्द्र॑ सु॒हव॑ हवामहे॑ऽहोमुच॑ सु॒कृतं॑ दै॒व्यं ज॑नम् ।

अ॒ग्निं मि॒त्रं वरु॑णं सा॒तये॑ भगं॑ द्यावा॑पृथि॒वी मरु॑तः स्व॒स्तये॑ ॥ ९ ॥

भरे॑षु इन्द्र॑म् सु॒हव॑म् हवाम॑हे अ॒होमुच॑म् सु॒कृतं॑ दै॒व्यं ज॑नम् ।

अ॒ग्निम् मि॒त्रम् वरु॑णम् सा॒तये॑ भग॑म् द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ मरु॑तः स्व॒स्तये॑ ॥

9. Bhareṣhv-indram suhavam havaamahem'homucham sukritam daivyam janam. Agnim mitram varuṇam saataye bhagam dyaavaa-prithivee marutaḥ svastaye. Rigveda 10.63.9

सु॒त्रामा॑णं पृथि॒वीं द्याम॑ने॒हसं॑ सु॒शर्मा॑णमदि॒तिं सु॒प्रणी॑तिम् ।

दै॒वीं नाव॑ स्वरि॒त्रामना॑गस॒मस्र॑वन्ती॒मा रु॒हेमा॑ स्व॒स्तये॑ ॥ १० ॥

सु॒त्रामा॑णाम् पृथि॒वीम् द्याम् अ॒नेह॑सम् सु॒शर्मा॑णम् अदि॒तिम् सु॒प्रणी॑तिम् ।

दै॒वीम् नाव॑म् सु॒अरि॑त्राम् अना॑गसम् अ॒स्रव॑न्तीम् आ रु॒हेम् स्व॒स्तये॑ ॥

10. Sutraamaṇam prithiveem dyaam-anehasam susharmaṇam-aditim supraṇeetim. Daiveen naavam svaritraam- anaagasam-asravanteem-aa ruhemaa svastaye. Rigveda 10.63.10

वि॒श्वे यज॑त्रा॒ अधि॑ वोच॒तोत॑ये त्राय॑ध्वं नो दुरे॒वाया॑ अभि॒हुतः॑ ।

स॒त्यया॑ वो दे॒वहू॑त्या हुवे॒म शृ॑ण्व॒तो दे॒वा अव॑से स्व॒स्तये॑ ॥ ११ ॥

वि॒श्वे यज॑त्राः॒ अधि॑ वोच॒त उ॒तये॑ त्राय॑ध्वम् नः दुः॒एवा॑याः अभि॒हुतः॑ ।

स॒त्यया॑ वः दे॒वहू॑त्या हुवे॒म शृ॑ण्व॒तः दे॒वाः अव॑से स्व॒स्तये॑ ॥

11. Vishve yajatraa adhi vachat-otaye traayadhvam no durevaayaa abhihrutaḥ. Satyayaa vo deva-hootyaa huvema shrinṣvato devaa avase svastaye. Rigveda 10.63.11

अ॒पामी॑वा॒मप॒ विश्वा॑मना॒हुति॑मपा॒रातिं॑ दुर्वि॒दत्रा॑मघाय॒तः ।

आ॒रे दे॒वा द्वा॑षो अ॒स्मद्यु॑योतनो॒रु णः॑ शर्म॑ यच्छ॒ता स्व॒स्तये॑ ॥ १२ ॥

अप॑ अमी॒वाम् अप॑ विश्वा॒म् अना॑हुतिम् अप॑ अरा॒तिम् दुः॒विद॑त्राम् अ॒घऽय॑तः ।

आ॒रे दे॒वाः द्वा॑षः अ॒स्मत् यु॑योत॒न उ॒रु नः॑ शर्म॑ यच्छ॒त स्व॒स्तये॑ ॥

12. Apa-ameevaam-apa vishvaam-anaahutim-apa-araatim dur-vidatraam-
aghaayataḥ. Aare devaa dveṣho asmad yuyotanoru naḥ sharma
yachchataa svastaye. Rigveda 10.63.12

अरि॑ष्टः स म॒र्तो॑ वि॒श्व ए॒धते॑ प्र प्र॒जाभि॑र्जायते॒ धर्म॑ण॒स्परि॑ ।
यमा॑दि॒त्यासो॑ नय॒था सु॑नी॒तिभि॑रति॒ विश्वा॑नि दु॒रिता॑ स्व॒स्तये॑ ॥ १३ ॥

अरि॑ष्टः सः म॒र्तः वि॒श्वः ए॒धते॑ प्र प्र॒जाभिः॑ जा॒यते॑ धर्म॑णः परि॑ ।
यम् आ॑दि॒त्यासः॑ नय॒थ सु॑नी॒तिभिः॑ अति॒ विश्वा॑नि दुः॒इता॑ स्व॒स्तये॑ ॥

13. Ariṣṭaḥ sa martto vishva edhate pra prajaabhir-jaayate dharmaṇas-
pari. Yama-adityaaso nayathaa suneetibhir-ati vishvaani duritaa
svastaye. Rigveda 10.63.13

यं दे॒वा॒सोऽव॑थ वाज॑सातौ॒ यं शू॑र॒साता॑ मरु॒तो हि॑ते धने॑ ।
प्रा॒तर्या॑वा॒णं रथ॑मिन्द्र सान॒सिमरि॑ष्यन्त॒मा रु॑हे॒मा स्व॒स्तये॑ ॥ १४ ॥

यम् दे॒वा॒सः अ॑व॒थ वाज॑सातौ॒ यम् शू॑र॒साता॑ म॒रुतः॑ हि॒ते धने॑ ।
प्रा॒तः॒स्यावा॑नम् रथ॑म् इन्द्र सान॒सिम् अरि॑ष्यन्तम् आ रु॑हे॒म स्व॒स्तये॑ ॥

14. Yam devaaso'vatha vaaja-saatau yam shoora-sataa maruto hite
dhane. Praatar-yaavaanam ratham-indra saanasim-ariṣhyantam-aa
ruhemaa svastaye Rigveda 10.63.14

स्व॒स्ति नः॑ प॒थ्या॑सु धन्व॑सु स्व॒स्त्य॑प्सु वृ॒जने॑ स्व॒र्वति॑ ।
स्व॒स्ति नः॑ पु॒त्रकृ॑थेषु योनि॑षु स्व॒स्ति रा॒ये म॑रु॒तो द॑धातन ॥ १५ ॥

स्व॒स्ति नः॑ प॒थ्या॑सु धन्व॑सु स्व॒स्ति अ॒प्सु वृ॒जने॑ स्वः॒वति॑ ।
स्व॒स्ति नः॑ पु॒त्र॒कृ॒थेषु॑ योनि॑षु स्व॒स्ति रा॒ये म॑रु॒तः द॑धा॒तन॑ ॥

15. Svasti naḥ pathyaasu dhanvasu svastya-psu vrijane svar-vati. Svasti
naḥ putra-kritheṣhu yoniṣhu svasti raaye maruto dadhaatana.
Rigveda 10.63.15

स्व॒स्तिरि॑द्धि प्रप॑थे श्रे॒ष्ठा रे॒कण॑स्वत्य॒भि या वा॒ममे॑ति ।
सा नो॑ अ॒मा सो अर॑णे नि पा॒तु स्वा॑वेशा भ॒वतु॑ दे॒वगो॑पा ॥ १६ ॥

स्व॒स्तिः इत् हि॑ प्रप॑थे श्रे॒ष्ठा रे॒कण॑स्वति अ॒भि या वा॒मम् ए॑ति ।
सा नः॑ अ॒मा सो इति॑ अर॑णे नि पा॒तु सु॒आ॒वेशा॑ भ॒वतु॑ दे॒व॒गो॒पा ॥

16. Svastir-iddhi pra-pathe shreshṭṭaa rekṇa-svatybhi yaa vaamam-eti, Sa
no amaa so araṇe ni paatu svaaveshaa bhavatu deva-gopaa

Rigveda 10.63.16

ए॒वा प्ल॒तेः सू॒नुर॑वी॒वृध॑द्वो॒ विश्व॑ आ॒दित्या॑ अ॒दिते॑ म॒नीषी॑ ।

ई॒शा॒नासो॑ न॒रो अ॒मर्त्ये॑नास्ता॒वि ज॒नो दि॒व्यो ग॒येन॑ ॥ १७ ॥

ए॒व प्ल॒तेः सू॒नुः अ॒वी॒वृध॑त् वः॒ विश्वे॑ आ॒दित्याः॑ अ॒दिते॑ म॒नीषी॑ ।

ई॒शा॒नासः॑ न॒रः अ॒मर्त्ये॑न अस्ता॒वि ज॒नः दि॒व्यः ग॒येन॑ ॥

17. Evaa plateḥ soonuraveevridhadvo vishva aadityaa adite maneeṣhee
eeshaanaaso naro amartyenaastaavi jano divyo gayena